

Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (IRM): Slovensko: Prechodná správa o výsledkoch 2019–2021

Táto správa bola vypracovaná v spolupráci s nezávislou výskumníčkou Máriou Žuffovou

Obsah

I. Úvod	2
II. Implementácia akčného plánu	3
2.1. Hlavné body a výsledky	3
2.3. Predbežné výsledky	5
2.4. Implementácia záväzkov	8
III. Mnohostranný proces	19
3.1. Proces s účasťou viacerých zainteresovaných aktérov počas implementácie akčného plánu	19
3.2. Prehľad výsledkov Slovenska v priebehu implementácie akčného plánu	21
IV. Metodika a zdroje	25
Príloha č. I. Ukazovatele záväzkov	26

I. Úvod

Iniciatíva pre otvorené vládnutie (Open Government Partnership) (ďalej len iniciatíva) je globálne partnerstvo spájajúce vládnych reformátorov a lídrov občianskej spoločnosti s cieľom vytvárať akčné plány, vďaka ktorým sa vlády stávajú otvorenejšie, prístupnejšie a zodpovednejšie. Záväzky akčného plánu môžu vychádzať z existujúcich snáh identifikovať nové kroky na dokončenie už prebiehajúcich reforiem alebo z podnetu iniciovať opatrenia v úplne novej oblasti. Nezávislý hodnotiaci mechanizmus iniciatívy monitoruje všetky akčné plány s cieľom zabezpečiť, aby vlády dodržiavali záväzky. Predstavitelia občianskej spoločnosti a vlády využívajú hodnotiace správy na reflexiu nad výsledkami a vplyvom prijatých opatrení na životy ľudí.

Nezávislý hodnotiaci mechanizmus Iniciatívy pre otvorené vládnutie na Slovensku spolupracuje s Máriou Žuffovou, ktorá je autorkou tejto správy. Cieľom mechanizmu je informovať o prebiehajúcom dialógu zameranom na tvorbu a implementáciu budúcich záväzkov. Detailný popis metodiky mechanizmu je k dispozícii na stránke

<https://www.opengovpartnership.org/about/independent-reporting-mechanism>.

Táto správa sa zameriava na implementáciu štvrtého akčného plánu Slovenska na roky 2019 – 2021. V roku 2021 Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (Independent Reporting Mechanism) zaviedol nový prístup k svojmu výskumnému procesu a rozsahu hodnotenia akčných plánov, ktorý bol schválený v rámci tzv. *Oživenia (Refresh)* mechanizmu¹. Nezávislý hodnotiaci mechanizmus upravil svoje správy o implementácii akčných plánov na roky 2018 – 2020 tak, aby vyhovovali procesu prechodu na nové produkty mechanizmu a umožnili mu prispôbiť svoje pracovné postupy s ohľadom na vplyv pandémie COVID-19 na procesy v krajinách Iniciatívy pre otvorené vládnutie.

¹ Viac informácií nájdete na: <https://www.opengovpartnership.org/process/accountability/about-the-irm/irm-refresh/>.

II. Implementácia akčného plánu

Prechodná správa o výsledkoch Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu hodnotí stav záväzkov akčného plánu a výsledky ich plnenia na konci cyklu akčného plánu. Táto správa sa opätovne nezaobera hodnoteniami „overiteľnosti“, „relevantnosti“ alebo „možného dosahu“. Nezávislý hodnotiaci mechanizmus hodnotí tieto tri ukazovatele v správach o príprave a tvorbe akčného plánu. Podrobnejšie informácie o jednotlivých ukazovateľoch sú uvedené v prílohe č. I tejto správy.

2.1. Hlavné body a výsledky

Štvrtý akčný plán Slovenska obsahoval jedenásť záväzkov. Medzi nimi boli okrem iného záväzky zverejňovať otvorené dáta, zvýšiť prístup k dátam o konečných užívateľoch výhod, podporovať vytváranie otvorených vzdelávacích zdrojov, vypracovať Národnú stratégiu pre otvorenú vedu a posilniť spoluprácu medzi vládou a organizáciami občianskej spoločnosti. Väčšina záväzkov v tomto akčnom pláne je relevantná pre hodnoty iniciatívy (prístup k informáciám, občianska participácia a politická zodpovednosť) a nadväzuje na predchádzajúce úsilie.

Štyri záväzky (36 %) boli úplne dokončené, tri (27 %) boli výrazne dokončené a tri (27 %) boli dokončené len sčasti do konca implementačného obdobia. V prípade záväzku č. 4, ktorého cieľom bolo „zabezpečiť zverejnenie všetkých údajov o konečných užívateľoch výhod“, nebolo možné preukázať pokrok. Percento dokončených záväzkov bolo nižšie ako v predchádzajúcom akčnom pláne. Pokroku bránilo niekoľko faktorov. Zmena vlády po voľbách v roku 2020 a s ňou spojené personálne zmeny na všetkých úrovniach v rámci ministerstiev spôsobili diskontinuitu (pozri záväzok č. 8). Pandémia COVID-19 oneskorila alebo ovplyvnila niektoré plánované aktivity, ktoré predpokladali osobnú účasť, ako napríklad programy odbornej prípravy (pozri záväzky č. 5 a 7).¹ Ďalej to bolo nedostatočné vlastníctvo záväzkov (pozri záväzok č. 5), nedostatočná medzirezortná spolupráca a zmeny v kompetenciách (pozri záväzok č. 10).

V Správe o príprave a tvorbe akčného plánu Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu boli tri záväzky vyhodnotené ako výnimočné.² Na konci implementačného obdobia bol však splnený len záväzok č. 2, a to zverejňovanie otvorených dát a API. Záväzok č. 5 (podpora tvorby a udržateľnosti otvorených vzdelávacích zdrojov) zaznamenal len obmedzené dokončenie, podobne ako v predchádzajúcich akčných plánoch. Ako bolo uvedené vyššie, v prípade záväzku č. 4 nebolo možné preukázať pokrok.

Hoci je miera dokončenia nižšia ako v prípade predchádzajúceho akčného plánu, niektoré záväzky by mohli časom pomôcť zlepšiť vládnu a administratívnu prax. Akčné plány na Slovensku sú právne záväzné dokumenty na úrovni vlády. Ako bolo uvedené v predchádzajúcich správach Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu, tento právny záväzok je rozhodujúcim prvkom procesu iniciatívy na Slovensku, pretože pomáha zabezpečiť, aby orgány štátnej správy brali záväzky vážne a snažili sa preukázať pokrok. V porovnaní s obdobím pred vstupom Slovenska do iniciatívy sú teraz niektoré ministerstvá, vďaka opakovaným záväzkom v tejto oblasti (pozri záväzky č. 2, 6 a 7), viac zvyknuté pri tvorbe nových politík organizovať inkluzívne a participatívne procesy. Podobne sa výrazne zvýšil objem informácií a dát, ktoré vláda proaktívne zverejňuje (pozri záväzok č. 1).

2.2. Vplyv pandémie COVID-19 na implementáciu

Niektoré vládne opatrenia prijaté počas pandémie COVID-19 obmedzovali ľudské práva a občianske slobody, ako sa podrobne uvádza v Správe o príprave a tvorbe akčného plánu.³ Napríklad, cudzincom bez platného povolenia na trvalý alebo prechodný pobyt na Slovensku bol zakázaný vstup do krajiny a dokonca bol odopretý aj niektorým slovenským občanom, ktorí sa vracali zo zahraničia. Preventívne opatrenia na boj proti pandémie sa počas jesennej a zimnej pandemickej vlny v roku 2020 neustále menili.⁴

Pandémia nemala výrazný vplyv na procesy Iniciatívy pre otvorené vládnutie, keďže Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len ÚSVROS - kontaktný bod vlády

pre Iniciatívu na Slovensku) sa novej situácii prispôbil pomerne rýchlo a spolu so svojimi partnermi naďalej ponúkal stretnutia a podujatia online⁵. Hoci online účasť môže vylúčiť niektoré skupiny občanov a aktérov, vzhľadom na obmedzenia COVID-19 to bolo nevyhnutné. Niektoré podujatia však boli odložené o niekoľko mesiacov (napr. Týždeň otvoreného vládnutia, pôvodne plánovaný na máj 2020).⁶ Počas pandémie COVID-19 bol akčný plán⁷ už v polovici implementačného obdobia, takže priority stanovené v roku 2019 sa v reakcii na pandémiu nezmenili. ÚSVROS však túto mimoriadnu situáciu využil na zdôraznenie úlohy občianskej spoločnosti a dobrovoľníctva⁸ a pripomínal dôležitosť plnenia niektorých záväzkov, ako je napríklad prístup k otvoreným vzdelávacím zdrojom⁹ a vysokokvalitným dátam o pandémii v otvorených formátoch.¹⁰

¹ Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti - ÚSVROS, Koronavírus ovplyvňuje aj parti rozpočty (17. apríl 2020), <https://bit.ly/3aGQ9Yq>.

² Pozri Mária Žuffová, *Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (IRM): Slovensko – Správa o príprave a tvorbe akčného plánu na roky 2019 – 2021* (Iniciatíva pre otvorené vládnutie, 30. október 2020), <https://bit.ly/3uMEjHl>.

³ Id.; Max Steuer, *Slovak Constitutionalism and the COVID-19 Pandemic: The Implications of State Panic* (IACL-AIDC Blog, 9. apríl 2020), <https://bit.ly/2ZVBs1l>; a Martin Husovec, *Dobré a zlé správy o sledovaní občanov na Slovensku* (dennikn.sk, 26. marec 2020), <https://bit.ly/3cjO45o>.

⁴ Dalibor Roháč, *What Happened to Slovakia's Coronavirus Success Story?* (Foreign Policy, 16. marec 2021), <https://bit.ly/3ByjCkz>.

⁵ Pozri webináre o otvorenej vede pripravené Centrom vedecko-technických informácií SR - CVTI SR a ÚSVROS, *Stratégia otvorenej vedy na Slovensku: S CVTI SR pokračujeme v aktívnej spolupráci* (22. máj 2020), <https://bit.ly/3bx9cao>.

⁶ ÚSVROS, *Týždeň otvoreného vládnutia 2020: Staňte sa súčasťou najväčšieho podujatia k otvorenému vládnutiu na Slovensku!* (19. február 2020), <https://bit.ly/3bnw9Lz>; ÚSVROS, *Týždeň otvoreného vládnutia 2020: Aktuálne informácie v kontexte súčasnej situácie* (3. apríl 2020), <https://bit.ly/2KIJ054>.

⁷ ÚSVROS, *Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na roky 2020 – 2021* (Iniciatíva pre otvorené vládnutie, 5. december 2019), <https://bit.ly/3bhUmmu>.

⁸ ÚSVROS, *Vyhlásenie splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti v súvislosti so súčasnou mimoriadnou situáciou* (17. marec 2020), <https://bit.ly/3nR6i5Q>.

⁹ ÚSVROS, *Otvorené vzdelávacie zdroje ako nástroj podpory vzdelávania žiakov a študentov počas uzavretia škôl - zoznam zaujímavých odkazov* (12. marec 2020), <https://bit.ly/3CwW7ts>.

¹⁰ ÚSVROS, *Spravidca otvoreným vládnutím v čase COVID-19: Otvorené dáta* (13. máj 2020), <https://bit.ly/3pVDr36>.

2.3. Predbežné výsledky

Nezávislý hodnotiaci mechanizmus si je vedomý toho, že výsledky nemusia byť viditeľné v dvojročnom cykle akčného plánu a že na ich posúdenie je potrebné, aby boli záväzky aspoň výrazne dokončené. Na účely prechodnej správy o výsledkoch bude Nezávislý hodnotiaci mechanizmus používať ukazovateľ „Prispel záväzok k otvorenému vládnutiu?“ na zdôraznenie prvých výsledkov na základe zmien vládnej praxe v oblastiach relevantných pre hodnoty Iniciatívy pre otvorené vládnutie. V ďalšom období sa v novej správe o výsledkoch Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu už nebude tento ukazovateľ používať.

Sekcia č. 2.3 sa zameriava na výsledky plnenia záväzkov, ktoré boli v Správe o príprave a tvorbe akčného plánu vyhodnotené ako záväzky s ambicióznym cieľom a významným možným dosahom alebo záväzky, ktorým síce neboli dostatočne jasné a/alebo ambiciózne, ale ich implementácia bola úspešná a priniesla „zásadné“ alebo „transformatívne“ zmeny vo vládnej a administratívnej praxi.¹ Záväzky, ktoré sa berú do úvahy pri analýze v tejto časti, boli podľa Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu (podľa sekcie č. 2.4.) vyhodnotené aspoň ako výrazne dokončené.² Zatiaľ čo sa v tejto časti analyzujú zistenia Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu pre záväzky, ktoré spĺňajú uvedené kritériá, sekcia č. 2.4 obsahuje prehľad plnenia všetkých záväzkov v akčnom pláne.

Záväzok č. 2: Zverejňovanie otvorených dát a API	
Cieľ záväzku	Záväzok zverejňovať otvorené dáta a API pozostával z troch míľnikov. Všetky boli zamerané na riešenie výrazných rozdielov v kvantite a kvalite datasetov a API zverejňovaných orgánmi štátnej správy a stanovenie minimálnych štandardov pre dáta, ktoré musia byť zverejnené v otvorených formátoch. ³ Vláda mala participatívnym spôsobom stanoviť publikačné minimum, a teda, ktoré datasety musia byť zverejnené. Následne mala toto publikačné minimum zaviesť do praxe a každoročne monitorovať jeho dodržiavanie.
Prispel záväzok k otvorenému vládnutiu? Okrajovo	Záväzok bol v podstate dokončený. Dátová kancelária novozriadeného Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR⁴ určila povinné minimum datasetov, ktoré budú musieť ústredné orgány štátnej správy zverejňovať v otvorených formátoch - tzv. publikačné minimum.⁵ Existuje mnoho dôkazov o tom, že konečný dokument bol vytvorený participatívnym spôsobom. Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len ÚSVROS)⁶ aj Dátová kancelária⁷ vyzvali relevantné organizácie občianskej spoločnosti, súkromný sektor a verejnosť, aby sa k dokumentu vyjadrili. Zástupkyňa občianskej spoločnosti potvrdila, že ministerstvo je otvorené návrhom občianskej spoločnosti, ale že obmedzené ľudské zdroje ministerstva brzdili rýchlosť, s akou bol tento záväzok implementovaný.⁸ Publikačné minimum v súčasnosti pozostáva z 30 datasetov, z ktorých sú mnohé relevantné pre hodnoty otvoreného vládnutia (napr. dáta o ponuke prebytočného majetku štátu, štatistiky o sťažnostiach a štatistiky o žiadostiach podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, zoznam organizovaných podujatí a pracovných skupín). Zástupkyňa občianskej spoločnosti⁹ uviedla, že sú spokojní s datasetmi, ktoré boli zahrnuté, a zároveň ocenila, že ministerstvo išlo nad rámec povinného zverejňovania a aktívne zverejňovalo nové datasety, ako napríklad zoznam bezbariérového-prístupných budov.¹⁰ Okrem zoznamu datasetov,¹¹ ministerstvo špecifikovalo aj štandardy ich zverejňovania a vytvorilo šablóny na zabezpečenie konzistentnosti.¹² Dátová

	kancelária otvorene informovala o svojej činnosti a na svojom YouTube kanáli zverejnila záznamy zo zasadnutí svojich pracovných skupín.¹³ Publikačné minimum však ešte nebolo v plnej miere zavedené do praxe a jeho dodržiavanie zatiaľ nebolo monitorované. Príslušná vyhláška o tom, ktoré datasety budú musieť ústredné orgány zverejňovať v otvorených formátoch, nadobudne účinnosť spolu so zákonom o údajoch (nesplnený záväzok z akčného plánu na roky 2017 - 2019).¹⁴ Až potom budú ústredné orgány povinné vyhlášku dodržiavať.¹⁵ Návrh zákona o údajoch prešiel dvakrát medzirezortným pripomienkovým konaním, ktoré však nevedlo k jeho prijatiu. Naposledy ho vláda odmietla prijať krátko pred parlamentnými voľbami v roku 2020. Nový návrh¹⁶, ktorý pripravila nová vláda, by mal byť preložený do ďalšieho medzirezortného pripomienkového konania vo februári 2022.¹⁷ Napriek tomu niektoré ministerstvá už iniciatívne zverejňujú dáta uvedené v publikačnom minime. Napríklad, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zverejňuje dáta o pracovných skupinách,¹⁸ štatistiky o petíciách a sťažnostiach¹⁹ a dáta o dotáciách²⁰. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR zverejňuje dáta o pracovných skupinách²¹ a štatistiky o žiadostiach podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám²² (ktoré zverejňuje aj Ministerstvo zdravotníctva SR)²³. Zástupca ÚSVROS uviedol, že v budúcnosti bude dôležité sledovať aj to, aké datasety ľudia najviac využívajú.²⁴ V čase písania tejto správy (október 2021), tento záväzok prispel k otvorenému vládnutiu len okrajovo. Napriek tomu sa očakáva, že po prijatí zákona o údajoch dôjde k významnej zmene v praxi verejnej správy, keďže publikačné minimum podstatne zvýši prístup k dôležitým dátam verejnej správy.
--	--

¹ Správy o príprave a tvorbe akčného plánu označili silné záväzky za „výnimočné záväzky“, ak boli vyhodnotené ako overiteľné, relevantné a majú významný možný dosah. Ak žiadny záväzok nespĺňal hranicu možného vplyvu, Nezávislý hodnotiaci mechanizmus vybral výnimočné záväzky zo záväzkov s „miernym“ možným dosahom. Zoznam výnimočných záväzkov Slovenska je uvedený v zhrnutí Správy o príprave a tvorbe akčného plánu na roky 2019 – 2021 (<https://bit.ly/3uMEjHl>).

² Nasledujúci záväzok bol v Správe o príprave a tvorbe akčného plánu na roky 2019 – 2021 vyhodnotený ako výnimočný, ale nie je v tejto sekcii zahrnutý, lebo neexistujú žiadne dôkazy o prograse v jeho implementácii, ktoré by umožnili vyhodnotiť doterajšie výsledky: Záväzok č. 4: Zabezpečenie zverejnenia všetkých údajov o konečných užívateľoch výhod.

³ Pozri Mária Žuffová, *Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (IRM): Slovensko – Správa o príprave a tvorbe akčného plánu na roky 2019 – 2021* (Iniciatíva pre otvorené vládnutie, 30. október 2020), <https://bit.ly/3uMEjHl>.

⁴ Toto ministerstvo bolo predtým známe ako Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, ktorý bol zodpovedný za tento záväzok.

⁵ Dátová kancelária a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Rozpracovanie publikačného minima štátnej správy. Prispajte k jeho skvalitneniu (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3uTaXaD>. Pozri tiež <https://bit.ly/2ZYDNuN> pre konkrétne príklady .xls súborov.

⁶ Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti – ÚSVROS, Pridajte sa ku konzultáciám k publikačnému minimu otvorených dát štátnej správy (17. november 2020), <https://bit.ly/2Yyfnb9>.

⁷ Dátová kancelária a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Rozpracovanie publikačného minima štátnej správy. Prispajte k jeho skvalitneniu.

⁸ Iveta Ferčíková (Alvaria, analytička) e-mail, 2. november 2021.

⁹ *Id.*

¹⁰ *Id.*

¹¹ Dátová kancelária a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Publikačné minimum štátnej správy (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3acBMxb>.

¹² Centrálny metainformačný systém verejnej správy, Štandardy pre publikačné minimum [Schválené normy] (METAIS, 17. január 2022), <https://bit.ly/3ai62Xf>.

-
- ¹³ Dátová kancelária a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Dátová kancelária (YouTube, december 2021), <https://bit.ly/3mqeARu>.
- ¹⁴ ÚSVROS, *Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na roky 2017 - 2019* (OGP, 13. marec 2017), <https://bit.ly/3fBDqJ2>.
- ¹⁵ Milan Andrejkovič, Týždeň otvoreného vládnutia 2021: Stav otvorených dát na Slovensku (MIRRI SR + ÚSVROS) (prednáška počas Týždňa otvoreného vládnutia, Bratislava, 5. október 2021).
- ¹⁶ Ministerstvo spravodlivosti SR, LP/2021/55 Zákon o údajoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Slov-lex, navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3II5Lt0>.
- ¹⁷ Ferčíková, e-mail
- ¹⁸ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Zoznam pracovných skupín (Data.gov.sk, 18. november 2021), <https://bit.ly/3qRdLoY>.
- ¹⁹ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Štatistický prehľad sťažností a petícií za roky 2011 až 2020 (Data.gov.sk, 17. február 2018), <https://bit.ly/3wXQJhZ>.
- ²⁰ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dotácie (schémy) - Odbor riadenia a kontroly technickej pomoci PRV (Data.gov.sk, 2. november 2021), <https://bit.ly/3coOIYz>.
- ²¹ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, MIRRI Pracovné skupiny (Data.gov.sk, 30. jún 2021), <https://bit.ly/3kOWCII>.
- ²² Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, MIRRI Prijaté žiadosti podľa infozákona (Data.gov.sk, 13. máj 2021), <https://bit.ly/3kO0hGu>.
- ²³ Ministerstvo zdravotníctva SR, Evidencia žiadostí MZ SR podľa § 21 I/2000 Zz za rok 2018 (Data.gov.sk, 10. apríl 2019), <https://bit.ly/30Lc8yd>.
- ²⁴ Milan Andrejkovič, Týždeň otvoreného vládnutia 2021: Stav otvorených dát na Slovensku (MIRRI SR + ÚSV ROS)

2.4. Implementácia záväzkov

Nasledujúca tabuľka obsahuje hodnotenie miery dokončenia každého záväzku v akčnom pláne.

Záväzok	Miera dokončenia <i>(žiadne dôkazy, nezačaté, sčasti dokončené, výrazne dokončené, alebo dokončené)</i>
I. Zverejňovanie plnenia úloh ministerstiev vyplývajúcich z uznesení vlády	Dokončené Vláda ukončila plnenie záväzku priebežne zverejňovať, ako rezorty realizujú a plnia úlohy vyplývajúce z uznesení vlády. Správy sú teraz štvrťročne zverejňované na Portáli otvorenej vlády.¹ Doteraz boli správy zverejnené za posledný štvrťrok 2019, 2020 a prvý štvrťrok 2021. Správy sa zdajú byť komplexné a obsahujú súhrnnú štatistiku úloh splnených v termíne, splnených s oneskorením, nesplnených alebo zrušených,² ale ich formát nie je veľmi užívateľsky priateľský. Správy obsahujú prílohy, v ktorých sú podrobne uvedené všetky nesplnené úlohy vrátane vysvetlenia, prečo rezorty neboli schopné úlohu splniť načas. V poslednej správe z prvého štvrťroka 2021 sa ako dôvod nesplnenia úloh uvádza prebiehajúca pandémia COVID-19. Neexistuje však jednoduchý spôsob, ako skontrolovať úplnosť a spoľahlivosť poskytnutých informácií.³ Zástupkyňa občianskej spoločnosti uvítala splnenie tohto záväzku ako zlepšenie,⁴ keďže v minulosti bolo možné získať tieto správy len prostredníctvom žiadostí podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám.⁵ Zástupkyňa Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len ÚSVROS) však uviedla, že technická implementácia zverejňovania správ a ich formát by sa mohli podstatne zlepšiť.⁶ Výskumníčka Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu zistila, že v súčasnosti sú správy dostupné vo formáte PDF, čo obmedzuje spôsob, akým možno informácie v nich analyzovať a porovnávať. Okrem toho nie sú k dispozícii žiadne informácie o tom, kto a akým spôsobom s týmito správami pracuje. Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (NASES) a Úrad vlády SR⁷ neodpovedali na žiadosť o poskytnutie štatistík o návštevnosti týchto sekcií Portálu otvorenej vlády.
2. Zverejňovanie otvorených dát a API	Dokončené Podrobnosti o realizácii a prvých výsledkoch tohto záväzku nájdete v sekcii č. 2.3.
3. Zverejňovanie dát o využívaní EHP fondov a dotácií	Výrazne dokončené ÚSVROS zverejnil kvalitatívne hodnotenie⁸ 9. júna 2020⁹ po tom, čo prebehla dvojtyždňová lehota na predkladanie pripomienok verejnosti. V analýze sa porovnávalo, aké dáta sú zverejnené na online portáli Modul dotačných schém (MDS) a aké sú zverejnené na webových stránkach ústredných orgánov štátnej správy alebo na národnom portáli otvorených dát Data.gov.sk. Obsahovala podobné zistenia ako predchádzajúce správy Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu.¹⁰ Analýza dospela k záveru, že mnohé ústredné orgány štátnej správy na zverejňovanie dát viac uprednostňujú portál Data.gov.sk ako portál MDS. Rezorty uviedli, že proces nahrávania dát na MDS je komplikovaný a vyžaduje si mnoho prostriedkov.

	Analýza tiež odporučila niekoľko zlepšení portálu, ale zatiaľ nie je jasné, či ich jeho prevádzkovateľ NASES (Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby) zrealizuje. NASES mal vypracovať ďalšiu analýzu portálu, ktorá mala riešiť jeho technické nedostatky. Neexistujú však žiadne dostupné dôkazy o tom, že by NASES vypracoval komplexnú analýzu. Dôležitým výsledkom súvisiacim so zverejňovaním dát o využívaní financií poskytnutých ústrednými orgánmi štátnej správy v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov, Finančného mechanizmu EHP a ďalších mechanizmov je, že sa stali súčasťou tzv. publikačného minima (pozri záväzok č. 2).¹¹ Po nadobudnutí účinnosti zákona o údajoch budú ústredné orgány štátnej správy povinné zverejňovať tieto dáta v otvorených formátoch.
4. Zabezpečenie zverejnenia všetkých údajov o konečných užívateľoch výhod	Žiadne dôkazy V súvislosti s týmto záväzkom, ktorého cieľom bolo uplatniť a implementovať medzinárodné zásady zverejňovania informácií o konečných užívateľoch výhod¹² na dáta z Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej len RPO),¹³ neexistujú jasné dôkazy o pokroku. Jeho cieľom bolo tiež zabezpečiť prepojenie dát z tohto registra s Registrom partnerov verejného sektora (hlavný register konečných užívateľoch výhod).¹⁴ Hoci došlo k transpozícii relevantnej smernice EÚ,¹⁵ dôkazy o implementácii medzinárodných zásad zverejňovania informácií o konečných užívateľoch výhod neexistujú. Dáta zverejnené v Registri partnerov verejného sektora¹⁶ nie sú v plnom rozsahu v súlade so štandardmi. Ako vyplýva z registra, dáta o konečných užívateľoch výhod sú síce k dispozícii ako otvorené API,¹⁷ ale nie je jasné, či sa dodržiavajú iné štandardy (napr. či boli vypracované protokoly na identifikáciu a vyšetrovanie tzv. <i>red flags</i> v dátach a či zahŕňajú spoluprácu s orgánmi činnými v trestnom konaní).¹⁸ Okrem toho RPO nezverejňuje dáta o konečných užívateľoch výhod. Zástupkyňa ÚSVROS uviedla, že nemá od ministerstiev žiadne informácie o tom, ako sa tento záväzok plní.¹⁹ Ministerstvo spravodlivosti SR,²⁰ ktoré je formálne zodpovedné za túto úlohu, neodpovedalo na žiadosti o informácie. Zástupkyňa občianskej spoločnosti uviedla, že prepojenie oboch registrov by zlepšilo prácu investigatívnych novinárov a aktivistov.²¹ Zdôraznila tiež jeho význam pre samotných verejných obstarávateľov, pretože by im umožnil rýchlejšie preveriť, či sú uchádzači o verejné zákazky oprávnení o ne žiadať.
5. Podpora tvorby a udržateľnosti otvorených vzdelávacích zdrojov	Sčasti dokončené Záväzok zahŕňal niekoľko míľnikov. Vo väčšine prípadov však existuje len málo dôkazov o tom, čo sa podarilo dosiahnuť, a to aj napriek tomu, že pandémia zvýšila význam otvorených vzdelávacích zdrojov. „Otvorené vzdelávanie“ zahŕňa zdroje, nástroje a postupy, ktoré možno plne využívať, zdieľať a modifikovať v online prostredí, a to bez akýchkoľvek právnych, finančných a technických prekážok. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR najprv vymenovalo generálnu riaditeľku sekcie predprimárneho a základného vzdelávania, aby koordinovala agendu otvoreného vzdelávania.²² Tým však nedošlo k vytvoreniu špecializovanej sekcie, ako sa

	očakávalo v záväzku akčného plánu. Okrem toho sa zodpovednosť za túto agendu niekoľkokrát zmenila a v súčasnosti ministerstvo nevie jasne určiť, kto ju zastrešuje.²³ Na ministerstve je nedostatok zodpovednosti za témy otvoreného vzdelávania, čo vedie k tomu, že aktivity v tejto oblasti sú obmedzené. Zástupca občianskej spoločnosti uviedol, že práve tento nedostatok zodpovednosti a odbornej znalosti je hlavným dôvodom, prečo boli všetky snahy Iniciatívy pre otvorené vládnutie v oblasti otvoreného vzdelávania zatiaľ neúspešné.²⁴ Neexistujú žiadne verejne dostupné dôkazy o aktivitách vykonávaných na podporu otvorených vzdelávacích zdrojov a školení pedagógov, a zástupca občianskej spoločnosti nevedel o žiadnych podniknutých krokoch.²⁵ Výskumnícke Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu sa nepodarilo skontaktovať s ministerstvom²⁶, a preto podala infožiadosť podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám.²⁷ Metodicko-pedagogické centrum v odpovedi odkázalo na hybridné školenie, organizované od 1. januára do 31. októbra 2021, zamerané na využívanie vzdelávacích zdrojov v Centrálnom úložisku digitálneho edukačného obsahu²⁸ a na tvorbu vzdelávacích zdrojov.²⁹ Školenia sa zúčastnilo 693 pedagógov a 273 z nich ho absolvovalo. Metodicko-pedagogické centrum poskytlo aj sylaby kurzov, ale nie je v nich žiadna zmienka o otvorených vzdelávacích zdrojoch a len jedna zmienka o licenčných politikách. Nie je preto jasné, do akej miery boli kurzy zamerané na otvorené vzdelávanie. V sylabách³⁰ sa spomínajú „digitálne“ zdroje, ktoré, ako sa uvádza v predchádzajúcich správach Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu, ministerstvo používa zameniteľne s „otvorenými“ zdrojmi. Nedošlo ani k implementácii míľnika na prijatie legislatívnych zmien týkajúcich sa používania otvorených licencií pre vybrané novovznikajúce vzdelávacie zdroje financované alebo spolufinancované z verejných zdrojov. Hoci bol školský zákon³¹ niekoľkokrát novelizovaný, nezahrnul ustanovenie, ktoré by vyžadovalo otvorené licencie pre novovznikajúce vzdelávacie zdroje. V reakcii na pandémiu COVID-19 sa v § 13 zákona zaviedli osobitné ustanovenia vyžadujúce, aby sa vzdelávacie zdroje v prípade mimoriadnej situácie poskytovali na základe otvorených licencií. Podľa tohto ustanovenia sa však otvorené licencie poskytujú len na obdobie núdzového stavu. ÚSVROS dokončil míľnik, ktorého cieľom bolo participatívnym spôsobom monitorovať, zverejňovať a priebežne aktualizovať databázu otvorených vzdelávacích zdrojov. V čase písania tejto správy zoznam³² obsahoval viac ako 30 zdrojov. ÚSVROS propagoval dostupné otvorené vzdelávacie zdroje aj na svojich sociálnych sieťach.³³ Ako sa uvádza v predchádzajúcich správach Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu, ÚSVROS do veľkej miery nahrádza úlohu ministerstva v témach otvoreného vzdelávania.³⁴
6. Tvorba a prijatie Národnej stratégie otvorenej vedy	Dokončené Národná stratégia pre otvorenú vedu³⁵ bola prijatá 9. júna 2021 spolu s Akčným plánom pre otvorenú vedu³⁶. Ich prípravu viedla Kontaktná kancelária pre Open Access³⁷ Centra vedecko-technických informácií SR (ďalej len CVTI SR), ktorá je zodpovedná

	za podporu otvoreného prístupu (open access) v slovenskej vedecko-výskumnej komunite a za poskytovanie poradenstva. Proces diskusie a prípravy stratégie prebiehal od júna do septembra 2020 a bol otvorený pre relevantných aktérov. Prvý návrh stratégie bol verejne dostupný online³⁸ a každý, kto mal záujem, ho mohol pripomienkovať anonymne alebo s použitím svojej afiliácie. Na zvýšenie povedomia o možnosti participácie na tvorbe návrhu stratégie bolo zorganizovaných niekoľko podujatí.³⁹ Napriek tomu sa táto informácia nedostala k niektorým vedeckým komunitám. Zástupkyňa organizácie Žijem vedu uviedla, že v tejto súvislosti nedostali žiadnu správu.⁴⁰ Celkovo bolo predložených viac ako 70 pripomienok. Porovnanie návrhu stratégie s prijatou verziou ukazuje, že väčšina pripomienok bola zohľadnená. Niektoré pripomienky⁴¹ však spochybňovali potrebu centrálného repozitára na ukladanie a sprístupňovanie vedeckých a odborných publikácií a výskumných dát (išlo o záväzok z predchádzajúceho akčného plánu),⁴² keď sú k dispozícii medzinárodné alternatívy so širším dosahom. Výskumníci tiež zdôraznili, že ak sa má otvorený prístup stať normou, potom musia agentúry financujúce výskum zmeniť podmienky udeľovania grantov a štandardne vyžadovať (a podporovať) otvorený prístup. Napriek tomu, ako už bolo zdôraznené v predchádzajúcich správach Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu,⁴³ akademická a vedecká obec sa domnievala, že je potrebné urýchlene riešiť problémy, ktoré presahujú rámec otvoreného prístupu. Druhý míľnik - spustenie pilotných projektov zavedenia otvoreného prístupu vo vybraných vedeckých inštitúciách - bol tiež splnený.⁴⁴ Vedecká knižnica CVTI SR⁴⁵ 1. septembra 2021 spustila Vydavateľstvo otvorenej vedy, ktoré bude podporovať slovenskú akademickú a vedeckú komunitu v publikovaní ich prác v otvorenom prístupe pod licenciou CC BY 4.0.⁴⁶ Zástupkyňa CVTI SR uviedla, že vydavateľstvo plánuje zriadiť fond na úhradu autorských a recenzentských honorárov. Hoci bolo vydavateľstvo založené len nedávno, už teraz spolupracuje s autormi na ich rukopisoch, ktoré by mali byť publikované začiatkom roka 2022.⁴⁷ V rámci druhého míľnika spustila Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied (ďalej len SAV) inštitucionálny repozitár,⁴⁸ do ktorého môžu autori vkladať digitálne verzie svojich prác v rámci zeleného Open Access.⁴⁹ Vedecká pracovníčka SAV uviedla, že repozitár nepredstavuje pre jej prácu žiadnu dodatočnú záťaž, keďže jej ústav má vyčlenenú osobu, ktorá práce v mene výskumníkov nahráva do repozitára.⁵⁰ Uznáva niektoré výhody repozitára, napr. že zhromažďuje informácie o výskumníkoch, ktoré sú potrebné pre granty. Napriek tomu by skôr privítala vytvorenie repozitára medzinárodne uznávaných hodnotiteľov grantov pre jednotlivé vedné oblasti,⁵¹ pretože prerozdelenie grantov pre vedu a výskum na Slovensku v minulosti sprevádzala netransparentnosť a nedostatok hodnotiteľov s adekvátnymi odbornými znalosťami.⁵²
7. Implementácia vzdelávacieho programu na podporu participatívnej tvorby verejných politík	Výrazne dokončené Vláda výrazne dokončila záväzok identifikovať a vytvárať vybrané verejné politiky participatívnym spôsobom so zapojením občianskej spoločnosti. Na tomto záväzku sa podieľali štyri ministerstvá. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR sa podieľalo na vypracovaní novej dotačnej schémy na podporu práce s mládežou

	participatívnym spôsobom;⁵³ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na Národnom lesníckom programe SR na obdobie 2022 - 2030;⁵⁴ Ministerstvo vnútra SR na vypracovaní zákona o dobrovoľníctve (nesplnený záväzok z predchádzajúcich akčných plánov);⁵⁵ a Ministerstvo životného prostredia SR na tvorbe Koncepcie vodnej politiky na obdobie 2022 - 2027.⁵⁶ ÚSVROS zmapoval participatívne procesy pre každú z týchto politík a potvrdil, že tieto štyri ministerstvá v rôznej miere vytvárali verejné politiky participatívne.⁵⁷ Nezávislý hodnotiaci mechanizmus však zhodnotil, že tieto procesy nepresiahli rámec predchádzajúcich pokusov ministerstiev o participatívnu implementáciu politík. Na webstránke ministerstva školstva nie sú k dispozícii žiadne informácie o novej dotačnej schéme na podporu práce s mládežou. Zástupca občianskej spoločnosti však tvrdil, že participatívne procesy sa mohli začať skôr a miera zapojenia mohla byť pravidelnejšia.⁵⁸ Vyzdvihol však prácu <i>Iuventy</i> (Slovenského inštitútu mládeže riadeného ministerstvom), ktorá zapojila relevantné subjekty do všetkých fáz tvorby dotačnej schémy a reagovala na spätnú väzbu. Národný lesnícky program na roky 2022-2030 má osobitnú webstránku.⁵⁹ Informácie týkajúce sa participatívnych procesov sú však obmedzené. Výskumnícke Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu sa nepodarilo identifikovať žiadne verejne dostupné informácie o participatívnom charaktere tvorby zákona o dobrovoľníctve. Zo štyroch vybraných verejných politík bola prijatá len Koncepcia vodnej politiky. Jej tvorbe predchádzal celý rad participatívnych procesov, ktoré boli dôkladne zdokumentované. Špecializovaná pracovná skupina pozostávala zo zástupcov príslušných vládnych rezortov, akademickej obce a občianskej spoločnosti.⁶⁰ Zástupcovia občianskej spoločnosti potvrdili, že kľúčoví aktéri boli vhodne identifikovaní a mali dostatok príležitostí na zapojenie.⁶¹ Pracovná skupina sa stretávala pravidelne (3 - 5-krát ročne) a zápisnice zo svojich stretnutí zverejňovala na osobitnej webstránke.⁶² Pracovnú skupinu viedla profesionálna facilitátorka a skupina celkovo fungovala otvorene, napr. vítala návrhy na nových členov. Okrem toho bolo vytvorených osem odborných skupín, ktoré sa zaoberali konkrétnymi témami, ako sú zásobovanie pitnou vodou, odvádzanie a čistenie odpadových vôd, manažment krajiny, adaptácia na zmenu klímy (povodne, suchá) a rybárstvo.⁶³ Celkovo sa na tvorbe Koncepcie vodnej politiky podieľalo takmer 300 ľudí.⁶⁴ Zástupcovia občianskej spoločnosti uviedli, že okrem krátkych lehôt na pripomienkovanie dokumentov boli participatívne procesy dobre organizované a dôkladné. Bol dostatočný priestor na diskusiu a pripomienky a návrhy boli zohľadnené.⁶⁵ ÚSVROS ukončil druhý míľnik (realizácia vzdelávacieho programu pre štátnych zamestnancov o participatívnej tvorbe politiky) v rámci svojho projektu „Participácia“.⁶⁶ V roku 2019 ÚSVROS vytvoril sylaby programu⁶⁷ a pilotne ho realizoval s tromi skupinami zamestnancov pracujúcich pre ústredné orgány štátnej správy, vyššie územné celky a samosprávy.⁶⁸ Cieľom bolo vyškoliť ich na vedenie participatívnych procesov.⁶⁹ Na úrovni ústrednej štátnej správy
--	--

	prejavili záujem o účasť zamestnanci siedmich ministerstiev a dvoch ďalších ústredných orgánov štátnej správy.⁷⁰ ÚSVROS však neposkytol informácie o tom, ktoré ústredné orgány štátnej správy sa skutočne zúčastnili, ani o konečnom počte štátnych zamestnancov, ktorí sa zúčastnili na školení. Hlavným cieľom vzdelávacieho programu bolo pripraviť štátnych zamestnancov na to, aby dohliadali na tvorbu verejných politík s využitím kvalitných participatívnych procesov.⁷¹ Odbornými garantmi programu boli odborníci na verejnú politiku.⁷² Štvordňové školenie prebiehalo osobne od septembra 2019 do februára 2020. ÚSVROS postupne zverejnil na svojej webstránke⁷³ a na svojom YouTube kanáli⁷⁴, ďalšie aktivity, ako napríklad spoluprácu s univerzitami⁷⁵ a sériu webinárov o participácii. Sto štyridsaťdva účastníkov sledovalo naživo úvodnú diskusiu⁷⁶ a na každom webinári sa zúčastnilo približne 70 - 80 ľudí.
8. Upravenie správy o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov	Sčasti dokončené Pokroku v plnení tohto záväzku spočiatku bránili personálne zmeny na príslušných ministerstvách⁷⁷ a pandémie COVID-19⁷⁸. Pred parlamentnými voľbami vo februári 2020 pracovná skupina zložená zo zástupcov verejnej správy a občianskej spoločnosti diskutovala o nových vzoroch Správ o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov.⁷⁹ Po voľbách však táto pracovná skupina neobnovila svoju činnosť okamžite. V dôsledku toho sa pôvodný termín tohto záväzku (30. jún 2020) niekoľkokrát posunul na súčasný termín (31. december 2021). V auguste 2021 podpredseda vlády pre legislatívu a strategické plánovanie Štefan Holý zverejnil predbežnú informáciu k návrhu zákona o tvorbe právnych predpisov.⁸⁰ Zástupca ÚSVROS uviedol, že pripomienkové konanie k predbežnej informácii využili na to, aby vláde pripomenuli záväzok vytvoriť nové vzory Správ o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov.⁸¹ V rámci plnenia záväzku ÚSVROS neskôr koordinoval pracovnú skupinu. Ďalšími členmi boli ministerstvá, ústredné orgány štátnej správy a občianske združenie Via Iuris. Pracovná skupina vypracovala dva formalizované vzory pre dve úrovne zapojenia verejnosti do tvorby právnych predpisov: „Informovanie“ a „Prerokovanie“.⁸² Tieto návrhy boli oznámené podpredsedovi vlády pre legislatívu a strategické plánovanie. Zatiaľ však neboli predložené vláde. Preto bolo splnenie tohto záväzku vyhodnotené ako obmedzené.
9. Podpora občianskej spoločnosti a medzisektorových partnerstiev v programovom období EŠIF na roky 2021 – 2027	Dokončené V roku 2020 novozriadené Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR zverejnilo prvý návrh Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027 z európskych štrukturálnych a investičných fondov⁸³ (ďalej len EŠIF) a zorganizovalo päť online konzultácií so 100 zástupcami občianskej spoločnosti.⁸⁴ Šieste kolo konzultácií bolo zamerané na zapojenie širšej verejnosti. Ministerstvo zverejnilo informácie o Partnerskej dohode a konzultáciách s organizáciami občianskej spoločnosti a verejnosťou na svojej webstránke.⁸⁵ Pre každú navrhovanú politiku⁸⁶ bola zdokumentovaná spätná väzba od zúčastnených aktérov spolu s odporúčaniami ÚSVROS (ktorý sa

	zasadzoval za partnerstvá štátnej správy so zástupcami občianskej spoločnosti).⁸⁷ Z dokumentov vyplýva, že ministerstvo reagovalo na väčšinu pripomienok a v prípade neakceptovania pripomienok poskytlo odôvodnenie. V niektorých pripomienkach občianska spoločnosť aj štátna správa vzniesla výhrady voči veľkej administratívnej záťaži pri podávaní žiadostí o európske fondy (ako sa zdôrazňuje aj v Správe o príprave a tvorbe akčného plánu).⁸⁸ Ministerstvo však dospelo k záveru, že vyhodnotenie pripomienok by sa malo týkať len vecnej časti Partnerskej dohody, a preto sa nevyjadrovalo k spôsobu implementácie a riadeniu aktivít. Zostáva nejasné, ako by mohol byť vyriešený byrokratický aspekt európskych fondov. ÚSVROS uverejnil správu, v ktorej zhrnul konzultačné procesy a dospel k záveru, že mohli byť viac participatívne a mohli dôkladnejšie uplatňovať princíp partnerstva.⁸⁹ V správe sa uvádza, že implementačné obdobie bolo príliš krátke na to, aby došlo k zmysluplnej výmene spätnej väzby. ÚSVROS okrem toho pracuje na sprístupňovaní informácií o európskych fondoch širšej verejnosti.⁹⁰ Vytvoril vzdelávací program pre štátnych zamestnancov, ktorí pripravujú výzvy na čerpanie európskych fondov,⁹¹ a uverejnil stručné usmernenia o tom, ako písať zrozumiteľne.⁹²
10. Rozšírenie zverejňovania legislatívnych a nelegislatívnych materiálov na portáli Slov-Lex	Sčasti dokončené Zoznam vnútorných predpisov ministerstiev a ústredných orgánov štátnej správy na roky 2016-2021 je k dispozícii na portáli Slov-lex. Úplné znenia predpisov sú usporiadané pod ich referenčnými číslami.⁹³ Zverejnené sú vnútorné predpisy len niektorých ministerstiev, pričom cieľom záväzku bolo, aby ich zverejnili všetky ministerstvá a ústredné orgány štátnej správy. Druhý míľnik – umožniť vyšším územným celkom a samosprávam zverejňovať svoje všeobecne záväzné nariadenia, sa nezačal plniť. ÚSVROS uviedol, že dôvodom meškania môže byť zmena správcu obsahu a technického prevádzkovateľa Slov-lexu z Ministerstva spravodlivosti SR na Úrad vlády SR.⁹⁴ Hoci sa v predbežnej informácii o návrhu zákona o tvorbe právnych predpisov (zverejnenej v auguste 2021) uvádzal cieľ rozšíriť okruh právnych predpisov zverejňovaných na Slov-Lex, vrátane všeobecne záväzných nariadení,⁹⁵ aktuálny stav návrhu zákona je nejasný.⁹⁶
11. Monitorovanie implementácie súčasného akčného plánu a tvorba nového	Výrazne dokončené ÚSVROS pokračoval v transparentnom a inkluzívnom prístupe počas celej implementácie akčného plánu. Informácie o plnení záväzkov a nadchádzajúcich podujatiach zverejňuje prostredníctvom rôznych komunikačných kanálov, ako sú webstránka,⁹⁷ účty na sociálnych sieťach⁹⁸ a Trello⁹⁹. Služba Trello je obzvlášť užitočná, pretože aktualizuje pokrok v plnení jednotlivých záväzkov. Hoci informácie o niektorých záväzkoch chýbali,¹⁰⁰ vo všeobecnosti ÚSVROS Trello aktualizoval. V čase písania tejto správy (december 2021) ÚSVROS ešte nezverejnil sebahodnotiacu správu k akčnému plánu SR Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2019 - 2021. ÚSVROS naďalej pokračoval v nadväzovaní vzťahov medzi vládou a občianskou spoločnosťou. Počas implementácie ÚSVROS

	zorganizoval svoje vlajkové podujatie „Týždeň otvoreného vládnutia“ v rokoch 2020¹⁰¹ a 2021¹⁰². Mimo „Týždňa otvoreného vládnutia“ sa na Slovensku pod záštitou Iniciatívy pre otvorené vládnutie konalo množstvo podujatí, ktoré nemali žiadnu súvislosť so záväzkami v súčasnom akčnom pláne¹⁰³ (a niektoré sa týkali záväzkov v predchádzajúcich akčných plánoch).¹⁰⁴ V októbri 2021 ÚSVROS zriadil svoje prvé Spoločenstvo zainteresovaných aktérov, ktoré sa odvtedy stretlo dvakrát.¹⁰⁵ Pozostáva zo zástupcov vlády a organizácií občianskej spoločnosti (bližšie vysvetlené v sekcii č. III nižšie).
--	---

¹ Úrad vlády SR, Informácia o plnení úloh z uznesení vlády SR (Portál otvorenej vlády, 2022), <https://bit.ly/3uvHnrv>.

² Pozri napríklad, poslednú správu za prvý kvartál 2021: Úrad vlády SR, Detail informácie o plnení úloh z uznesení vlády SR (Portál otvorenej vlády, 6. august 2021), <https://bit.ly/3BfAptz>.

³ Lucia Lacika (Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti – ÚSVROS), interview, 13. október 2021.

⁴ Veronika Prachárová (Inštitút SGI), e-mail, 4. október 2021.

⁵ Pozri Mária Žuffová, *Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (IRM): Slovensko – Správa o príprave a tvorbe akčného plánu na roky 2019 – 2021* (Iniciatíva pre otvorené vládnutie, 30. október 2020), <https://bit.ly/3uMEjHl>.

⁶ Lacika, interview.

⁷ Výskumníčka Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu poslala e-mail Národnej agentúre pre sieťové a elektronické služby, ktorý bol následne 4. októbra 2021 postúpený Úradu vlády SR, ktorý je zodpovedný za požadované informácie. Keďže Úrad vlády SR tri týždne neodpovedal, 25. októbra 2021 mu bol zaslaný druhý e-mail.

⁸ Dr. Ing. Oliver Rafaj, *Analýza zverejňovania informácií v module dotačných schém* (ÚSVROS, 2020), <https://bit.ly/3ioVSbW>.

⁹ ÚSVROS, Hodnotíme, aké informácie poskytuje Modul dotačných schém (9. jún 2020), <https://bit.ly/3B0bo5q>.

¹⁰ Pozri Mária Žuffová, *Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (IRM): Slovensko – Správa o implementácii akčného plánu 2017 – 2019* (Iniciatíva pre otvorené vládnutie, 16. apríl. 2020), <https://bit.ly/3D8uEON> a Mária Žuffová, *Slovenská republika: Špeciálna hodnotiacia správa 2014-2015* (Iniciatíva pre otvorené vládnutie, 18. máj 2017) <https://bit.ly/3D0ogsl>.

¹¹ Dátová kancelária a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Rozpracovanie publikačného minima štátnej správy. Prispajte k jeho skvalitneniu (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3uTaXaD>. Pozri tiež príklady xls. súboru na <https://bit.ly/3ZYDNuN>.

¹² Beneficial Ownership Leadership Group, *Declaration of national commitment to meet the Beneficial Ownership Transparency Disclosure Principles* [Vyhlásenie o národnom záväzku dodržiavať zásady transparentnosti zverejňovania informácií o skutočnom vlastníctve] [návrh] (Open Ownership, 2020) <https://www.openownership.org/uploads/oo-disclosure-principles.pdf>.

¹³ Dostupné na: <https://rpo.statistics.sk/rpo/#search>.

¹⁴ Dostupné na: <https://rpvs.gov.sk/rpvs>.

¹⁵ Financial Stability, Financial Services and Capital Markets Union, Anti-money laundering directive V (AMLD V) - transposition status [Smernica proti praniu špinavých peňazí V (AMLD V) – stav transpozície] (Európska komisia, 3. november 2021) <https://bit.ly/3iVEYli>.

¹⁶ Dostupné na: <https://rpvs.gov.sk/rpvs>.

¹⁷ Ministerstvo spravodlivosti SR, Open data (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/30FpZWV>.

¹⁸ Beneficial Ownership Leadership Group, *Declaration of national commitment* [Vyhlásenie o národnom záväzku].

¹⁹ Lacika, interview.

²⁰ Nezávislá výskumníčka, e-mail Ministerstvu spravodlivosti SR, 22. október 2021 a 10. november 2021.

²¹ Xénia Makarová (Nadácia Zastavme korupciu) e-mail, 4. november 2021.

²² ÚSVROS, B.10 Určiť autoritu na MŠVVaŠ SR zodpovednú za systematickú a koordinovanú tvorbu digitálneho edukačného obsahu, vrátane otvorených vzdelávacích zdrojov, na všetkých úrovniach predprimárneho, základného a stredného vzdelávania (Trello, 12. november 2019), <https://bit.ly/3irlgxE>.

²³ Pozri Centrum vedecko-technických informácií SR – CVTI SR, Detaily (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3DBldah>.

²⁴ Ján Gondol' (člen slovenskej UNESCO komisie, expert na otvorené dáta a otvorené vzdelávanie, spoluzakladateľ SPY o.z.), interview, 21. október 2021.

²⁵ *Id.*

²⁶ Výskumníčka Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu poslala 4. októbra 2021 e-mail na Sekciu predprimárneho a základného vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Dňa 11. októbra sekcia odpovedala, že pani Kalašová, ktorá bola poverená dohľadom nad otvoreným vzdelávaním, už nie je zodpovedná za túto agendu (ÚSVROS o tom nebol informovaný), a odkázala výskumníčku Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu na Sekciu stredných škôl. Dňa 11. októbra zaslala výskumníčka novú žiadosť Sekcii stredných škôl. Dňa 13. októbra Sekcia stredných škôl postúpila žiadosť Sekcii informačných technológií s tým, že je to v ich kompetencii. Do 25. októbra 2021 výskumníčka nedostala žiadnu odpoveď.

²⁷ Nezávislá výskumníčka, infožiadosť poslaná Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR, 25. október 2021 (na vyžiadanie k dispozícii).

- ²⁸ Pre lepší kontext *pozri* hodnotenie Centrálného úložiska digitálneho edukačného obsahu v predchádzajúcich správach Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu. Problematické bolo, okrem mnohých iných otázok, aj licencovanie materiálov, keďže väčšina materiálov v úložisku má obmedzené licencie.
- ²⁹ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Metodicko-pedagogické centrum, odpoveď na infožiadost', 5. november 2021, (na vyžiadanie k dispozícii).
- ³⁰ *Id.*
- ³¹ Ministerstvo spravodlivosti SR, 245/2008 Z. z. Časová verzia predpisu účinná od 15.01.2022 do 31.03.2022 (Slov-lex, navštívené v januári 2022) <http://bit.ly/359F6Fp>.
- ³² ÚSVROS, Otvorené vzdelávacie zdroje: Splnomocnenec sa stretol so štátnou tajomníčkou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (Ministerstvo vnútra, 8. júl 2020), <https://bit.ly/3A8coTH>.
- ³³ ÚSVROS, Otvorené vzdelávacie zdroje ako nástroj podpory vzdelávania žiakov a študentov počas uzavretia škôl - zoznam zaujímavých odkazov, (Facebook, 14. marec 2021), <https://www.facebook.com/notes/845618096251897/>. Príspevok si prezrelo 30 000 používateľov.
- ³⁴ *Pozri* Žuffová, *Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (IRM): Slovensko – Správa o implementácii akčného plánu 2017 – 2019*.
- ³⁵ CVTI SR, *Národná stratégia pre otvorenú vedu* (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3l6srNL>.
- ³⁶ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, *Akčný plán pre otvorenú vedu*, (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3opT1TV>.
- ³⁷ Centrum vedecko-technických informácií SR [CVTI SR]: <https://bit.ly/3opwl6n>.
- ³⁸ Návrh Národnej stratégie pre otvorenú vedu je k dispozícii na: <https://bit.ly/3D7c6hA>.
- ³⁹ CVTI SR, *Národná stratégia pre otvorenú vedu* (Facebook, 17. august 2020), <https://bit.ly/2Y9M921>.
- ⁴⁰ Dominika Fričová (výskumná pracovníčka v Neuroimunologickom ústave Slovenskej akadémie vied a spoluzakladateľka iniciatívy Žijem vedu), interview, 19. október 2021.
- ⁴¹ *Pozri* pripomienky anonymného prispievateľa zo 4. augusta 2020 k návrhu Národnej stratégie pre otvorenú vedu: <https://bit.ly/3D7c6hA>.
- ⁴² ÚSVROS, *Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na roky 2017 – 2019* (Iniciatíva pre otvorené vládnutie, 13. marec 2017).
- ⁴³ *See* Žuffová, *Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (IRM): Slovensko – Správa o príprave a tvorbe akčného plánu na roky 2019 – 2021*.
- ⁴⁴ Lacika, interview.
- ⁴⁵ CVTI SR, Detaily (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3DBldaH>.
- ⁴⁶ Jitka Dobbersteinová (CVTI SR) e-mail, 14. a 28. október 2021.
- ⁴⁷ *Id.*
- ⁴⁸ Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied, Inštitucionálny repozitár, <https://www.library.sk/arl-sav/>.
- ⁴⁹ Zelený otvorený prístup bol vydavateľskou spoločnosťou Springer definovaný ako: „spôsob uloženia verzie autorovho rukopisu do verejne prístupného repozitára. O tom akú verziu článku možno uložiť do repozitára rozhoduje sponzor alebo vydavateľ. Na rozdiel od Zlatého otvoreného prístupu, autorské práva k týmto článkom vlastní obyčajne vydavateľ a existujú isté obmedzenia, ako je možné článok ďalej použiť.“ Springer, Čo je otvorený prístup? (navštívené v januári 2022) <http://bit.ly/2lxLdK4>.
- ⁵⁰ Fričová, interview.
- ⁵¹ *Id.*
- ⁵² Spectator staff, Education minister fails to explain distribution of EU money (The Slovak Spectator, 27. júl 2017), <https://bit.ly/3BGOPSL>.
- ⁵³ Peter Papšo (Sekcia stredných škôl, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR), e-mail, 5. november 2021.
- ⁵⁴ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Národné lesnícke centrum vytvorili webovú stránku venovanú Národnému lesníckemu programu: Lesy pre spoločnosť, domovská stránka (navštívené v januári 2022), <http://nlp.nlc.sk.org/>.
- ⁵⁵ ÚSVROS, Dobrovoľníctvo (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3a1ybSl>.
- ⁵⁶ Ministerstvo životného prostredia SR, Koncepcia vodnej politiky na roky 2022-2030 s výhľadom do roku 2050 (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3pFsHnE>.
- ⁵⁷ ÚSVROS, Národný lesnícky program SR na obdobie rokov 2022 – 2030 (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR) (22. február 2020), <https://bit.ly/3ivE9zs>; ÚSVROS, Vodný plán Slovenska 2022 – 2027 (Ministerstvo životného prostredia SR) (22. február 2020), <https://bit.ly/3FcTXkm>; a ÚSVROS, Novela Zákona o dobrovoľníctve (Ministerstvo vnútra SR) (22. február 2020), <https://bit.ly/3uyXl4m>. Upozorňujeme, že informácie o participatívnych procesoch súvisiacich s novým grantovým programom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na podporu práce s mládežou neboli aktualizované. (ÚSVROS, Príprava novej dotačnej schémy na podporu práce s mládežou (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR) (22. február 2020), <https://bit.ly/3nYLA4p>). Ministerstvo školstva však do procesu prípravy novej grantovej schémy zapojilo viacero organizácií občianskej spoločnosti, napríklad Radu mládeže Slovenska, Asociáciu krajských rád mládeže, Platformu dobrovoľníckych centier a organizácií, Asociáciu nízkoprahových programov pre deti a mládež, IPčko a O. z. Ichtys.
- ⁵⁸ Juraj Lizák (Rada mládeže Slovenska), e-mail, 8. november 2021.
- ⁵⁹ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Národné lesnícke centrum, Lesy Pre Spoločnosť, domovská stránka.
- ⁶⁰ Ministerstvo životného prostredia SR, Členovia pracovnej skupiny pre tvorbu Koncepcie vodnej politiky (január 2021), <https://bit.ly/3y5msNL>.
- ⁶¹ Miroslav Očadlík a Andrea Hajdúchová (*World Wide Fund for Nature WWF Slovensko*), e-mail, 15. december 2021.
- ⁶² Ministerstvo životného prostredia SR, Koncepcia vodnej politiky na roky 2021-2030 s výhľadom do roku 2050.
- ⁶³ Ministerstvo životného prostredia SR, Tematické zameranie expertných skupín pre tvorbu koncepcie vodnej politiky (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3IKNdT0>.

- ⁶⁴ Martina Paulíková (Nadácia Ekopolis, facilitátorka procesov koncepcie vodnej politiky, ktorými sa zaoberá tento záväzok), e-mail, 11. november 2021.
- ⁶⁵ Očadlík a Hajdúchová, e-mail
- ⁶⁶ ÚSVROS, webstránka národného projektu Participácia (navštívené v januári 2022), <https://www.participacia.eu>.
- ⁶⁷ ÚSVROS, Vzdelávací program Participatívna tvorba verejných politík (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3mkSK1R>.
- ⁶⁸ Skupinu úradníkov a úradníčok pracujúcich pre ústredné orgány štátnej správy tvorilo dvadsať členov. Informácie o počte účastníkov ostatných skupín nie sú k dispozícii..
- ⁶⁹ ÚSVROS, Vzdelávací program Participatívna tvorba verejných politík.
- ⁷⁰ Ministerstvo spravodlivosti SR; Ministerstvo vnútra SR; Ministerstvo kultúry SR; Národný bezpečnostný úrad SR; Ministerstvo životného prostredia SR; Úrad vlády SR; Ministerstvo dopravy a výstavby SR; Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR; a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
- ⁷¹ Lucia Lacika a Barbara Gindlová (ÚSVROS), e-mail, 18. a 25. október 2021.
- ⁷² Michal Sedlačko (Vysokoškolský pedagóg a výskumný pracovník, Univerzita aplikovaných vied, FH Campus Wien) a Alexandra Poláková Suchalová (Vysokoškolská pedagogička, Fakulta sociálnych a ekonomických vied, Univerzita Komenského).
- ⁷³ Na katedre politológie Univerzity Komenského ÚSVROS spolupracovala s občianskou organizáciou na kurze Verejných politík na Slovensku. Ministerstvo vnútra SR, Vysoké školy a participácia (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3uDmmuZ>.
- ⁷⁴ ÚSVROS, Školenia: Otvárame celoročný vzdelávací online cyklus o participácii (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3ityWbx>.
- ⁷⁵ ÚSVROS, NP Parti Usv Ros (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3HCjFOL>.
- ⁷⁶ ÚSVROS, Na občanoch záleží (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3nsP6ES>.
- ⁷⁷ ÚSVROS, B.18: Participatívnym spôsobom upraviť formalizované vzory Správy o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov a výsledný návrh predložiť na rokovanie vlády SR. (Trello, 22. február 2021), <https://bit.ly/3ouVW1W>
- ⁷⁸ Lucia Lacika (ÚSVROS), e-mail, 18. október 2021.
- ⁷⁹ Pozri Žuffová, *Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (IRM): Slovensko – Správa o príprave a tvorbe akčného plánu na roky 2019 – 2021*.
- ⁸⁰ Ministerstvo spravodlivosti SR, PI/2021/194 PREDBEŽNÁ INFORMÁCIA k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (Slov-lex, 21. október 2022), <https://bit.ly/3DEncvL>.
- ⁸¹ Bystrík Antalík (ÚSVROS), e-mail, 18. november 2021.
- ⁸² Lacika, e-mail; a Antalík, e-mail.
- ⁸³ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Návrh priorit pre Partnerskú dohodu SR na roky 2021 – 2027 (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3wnxM7a>. Partnerská dohoda SR na roky 2021-2027 sa týkala piatich tém: ekologické Slovensko pre budúce generácie; mobilita, doprava a prepojenosť; kvalitný život v regiónoch; inovatívne Slovensko a sociálne, spravodlivé a vzdelané Slovensko.
- ⁸⁴ ÚSVROS, Konzultácie o návrhu Partnerskej dohody aj so zástupcami občianskej spoločnosti (19. október 2020), <https://bit.ly/3bLZgtE>.
- ⁸⁵ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Národná konzultácia k eurofondom 2021 – 2027 (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3mZnlr>.
- ⁸⁶ ÚSVROS, Odporúčania pre nastavenie systému implementácie princípu partnerstva v programovom období EŠIF 2021 – 2027 (september 2020), <https://bit.ly/3mS1VbK>.
- ⁸⁷ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Vyhodnotenie pripomienok k CP 1 zaslaných v rámci Národnej konzultácie k eurofondom 2021 – 2027 (2021), <https://bit.ly/3lxiLD>; Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Vyhodnotenie pripomienok k CP 2 zaslaných v rámci Národnej konzultácie k eurofondom 2021 – 2027 (2021), <https://bit.ly/3c4IG9T>; Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Vyhodnotenie pripomienok k CP 3 zaslaných v rámci Národnej konzultácie k eurofondom 2021 – 2027 (2021), <https://bit.ly/3ADpGtn>; Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Vyhodnotenie pripomienok k CP 4 zaslaných v rámci Národnej konzultácie k eurofondom 2021 – 2027 (2021), <https://bit.ly/3lxXSjf>; Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Vyhodnotenie pripomienok k CP 5 zaslaných v rámci Národnej konzultácie k eurofondom 2021 – 2027 (2021), <https://bit.ly/3bRp5Zr>.
- ⁸⁸ Pozri Žuffová, *Nezávislý hodnotiaci mechanizmus (IRM): Slovensko – Správa o príprave a tvorbe akčného plánu na roky 2019 – 2021*.
- ⁸⁹ ÚSVROS, Správa z konzultácií so zástupcami/zástupkyňami mimovládnych neziskových organizácií k návrhu Operačného programu Slovensko pre programové obdobie 2021 – 2027 (2021), <https://bit.ly/3DBTTcK>.
- ⁹⁰ ÚSVROS, Písanie zrozumiteľných úradných textov k fondom EÚ je celoeurópskou témou (24. august 2021), <https://bit.ly/2Yrc5GQ>.
- ⁹¹ Marcel Ištván, Návrh vzdelávacieho programu pre oblasť zrozumiteľnej komunikácie (ÚSVROS), <https://bit.ly/3wmXkkR>.
- ⁹² ÚSVROS, *Texty nie sú tresty – Komunikačno-štylistická príručka* (ÚSVROS a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, 2020) <https://bit.ly/3DuQ1KE>.
- ⁹³ Slov-lex, Vykonávacie predpisy (2021), <https://www.slov-lex.sk/vykonavacie-predpisy>.
- ⁹⁴ Lacika, interview.
- ⁹⁵ Ministerstvo spravodlivosti SR, PI/2021/194 PREDBEŽNÁ INFORMÁCIA k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (Slov-lex, 21. Október 2021), <https://bit.ly/3DEncvL>.

⁹⁶ Antalík, e-mail.

⁹⁷ ÚSVROS, Iniciatíva pre otvorené vládnutie v praxi (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3lhAdnVW>.

⁹⁸ ÚSVROS, Splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (Facebook, 27. január 2022), <https://www.facebook.com/SplnomocnenecROS>; a ÚSVROS, OGP Slovensko (YouTube, 19. november 2021), https://www.youtube.com/channel/UCvc9yQ_9nA3OFk-ZZHx-1A/.

⁹⁹ ÚSVROS Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2020 – 2021 (Trello, navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/2Yj69gG>.

¹⁰⁰ Napríklad na profile Trello nie sú takmer žiadne informácie o záväzkoch v oblasti otvoreného vzdelávania. *Id.*

¹⁰¹ ÚSVROS, Týždeň otvoreného vládnutia 2020 (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3BJNjz7>.

¹⁰² ÚSVROS, Týždeň otvoreného vládnutia 2020 (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3BJNjz7>; ÚSVROS, Slovenská republika si pripomína desiate výročie členstva v medzinárodnej Iniciatíve pre otvorené vládnutie (19. október 2021), <https://bit.ly/3GVbbn9>.

¹⁰³ ÚSVROS, Otvorene o otvorenom vládnutí: Dobrovoľníctvo vo verejnej správe ako cesta záujmu ľudí o spoločnosť (13. júl 2021), <https://bit.ly/3kcox4K>; a ÚSVROS, Otvorene o otvorenom vládnutí: O rodičoch, bez rodičov? Zapájanie rodičov do tvorby verejných politík (12. júl 2021), <https://bit.ly/3ERBrNM>.

¹⁰⁴ ÚSVROS, Otvorene o otvorenom vládnutí: Boj proti korupcii vo vnútri verejnej inštitúcie: Ako vytvoriť na pracovisku atmosféru dôvery namiesto strachu (20. máj 2021), <https://bit.ly/3wgKd4l>.

¹⁰⁵ Prvé zasadnutie sa uskutočnilo 20. októbra 2021 a druhé zasadnutie sa konalo 10. novembra 2021.

III. Mnohostranný proces

3.1. Proces s účasťou viacerých zainteresovaných aktérov počas implementácie akčného plánu

V roku 2017 Iniciatíva pre otvorené vládnutie prijala štandardy participácie a spoluprorby (*OGP Participation and Co-Creation Standards*) na podporu účasti občianskej spoločnosti vo všetkých fázach cyklu iniciatívy. Uvedené štandardy by mali spĺňať všetky členské krajiny iniciatívy. Ich cieľom je zvýšiť ambicióznosť a kvalitu participácie počas tvorby, implementácie a hodnotenia akčných plánov Iniciatívy pre otvorené vládnutie.

Stanovy Iniciatívy pre otvorené vládnutie (OGP's Articles of Governance) určujú aj požiadavky na participáciu a spoluprorbu, ktoré členská krajina alebo subjekt musí splniť pri tvorbe a implementácii akčného plánu, aby konala v súlade s procesom Iniciatívy. Slovensko **nekonalo v rozpore** s procesom Iniciatívy pri príprave a tvorbe akčného plánu.¹

Pozri Prílohu č. I, ktorá ponúka prehľad o výsledkoch Slovenska v implementácii štandardov participácie a spoluprorby počas implementácie akčného plánu.

Tabuľka č. 3.1: Miera účasti verejnosti

Nezávislý hodnotiaci mechanizmus prevzal spektrum participácie Medzinárodnej asociácie pre občiansku participáciu (International Association for Public Participation – IAP2) a aplikoval ho na Iniciatívu pre otvorené vládnutie.² V duchu Iniciatívy by sa väčšina krajín mala usilovať o stupeň „spolupráca“.

Miera účasti verejnosti		Počas tvorby akčného plánu	Počas implementácie akčného plánu
Účasť na rozhodovaní / Posilnenie verejnosti	Vláda odovzdala rozhodovacie právomoci verejnosti.		
Spolupráca / spoluprorba	Prebiehal opakovaný dialóg A verejnosť pomáhala určovať agendu.	✓	
Zapájanie	Vláda informovala o tom, ako bola zohľadnená spätná väzba verejnosti.		✓
Účasť na konzultácii	Verejnosť mala možnosť zúčastniť sa konzultácií a dať spätnú väzbu.		
Informovanie	Vláda poskytla verejnosti informácie o akčnom pláne.		
Absencia konzultácií	Absencia konzultácií		

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len ÚSVROS) je od roku 2011 hlavným orgánom zodpovedným za plnenie záväzkov Slovenska v rámci Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Ako sa konštatovalo v predchádzajúcich správach Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu, ÚSVROS je pri tvorbe nových akčných plánov otvorený a inkluzívny. Úzko spolupracoval so zástupcami občianskej spoločnosti a poskytol im možnosť určovať agendu. Zástupkyňa občianskej spoločnosti potvrdila, že ÚSVROS vykonáva veľa dôležitej práce v témach súvisiacich s hodnotami

otvoreného vládnutia, najmä v podpore participácie na všetkých úrovniach (národnej, regionálnej, miestnej) naprieč rôznymi vekovými skupinami.³

V októbri 2021 ÚSVROS reagoval na hlavný nedostatok procesov Iniciatívy pre otvorené vládnutie na Slovensku zriadením formalizovaného Spoločenstva zainteresovaných strán. Na prvých dvoch zasadnutiach sa zúčastnili zástupcovia verejnej správy aj občianskej spoločnosti. Záujem občianskej spoločnosti o Iniciatívu pre otvorené vládnutie na Slovensku bol však pomerne nízky⁴ a niektoré organizácie uviedli, že nemajú dostatočné kapacity na to, aby mohli pôsobiť ako členovia Spoločenstva. Preto ÚSVROS zverejnil výzvu na prijatie nových členov zastupujúcich občiansku spoločnosť.⁵ Zástupkyňa občianskej spoločnosti potvrdila, že organizácie nemajú zdroje na to, aby mohli aktívne pôsobiť v rôznych radách, výboroch a pracovných skupinách bez nároku na odmenu, a že nie všetky organizácie majú s ÚSVROS pozitívne vzťahy.⁶

Napriek tomu bola participatívnosť procesov jednotlivých orgánov štátnej správy počas implementácie akčného plánu nerovnomerná. Zatiaľ čo tvorba akčného plánu je do veľkej miery plne pod kontrolou ÚSVROS (vykonávacie rezorty však stále musia schváliť navrhované záväzky), implementácia závisí výlučne od rezortov zodpovedných za jednotlivé záväzky. Ako je opísané v sekcii č. 2.4, niektoré rezorty neuskutočnili žiadne konzultácie (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v záväzku č. 5), zatiaľ čo iné (Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v záväzku č. 9 a Centrum vedecko-technických informácií SR v záväzku č. 6) zapojili verejnosť a dali jej možnosť ovplyvniť agendu.

¹ Konanie v rozpore s procesom: Krajina nespĺnila (1) „zapájanie“ počas prípravy a tvorby alebo „informovanie“ počas implementácie akčného plánu, alebo (2) vláda nezhrádza, nezverejňuje a nedokumentuje archív na národnej webovej stránke Iniciatívy pre otvorené vládnutie v súlade s usmerneniami Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu.

² Spektrum participácie Medzinárodnej asociácie pre občiansku participáciu (IAP2, 2018), https://cdn.ymaws.com/www.iap2.org/resource/resmgr/pillars/Spectrum_8.5x11_Print.pdf.

³ Zuzana Čáčová, (Nadácia otvorenej spoločnosti), e-mail, 29. november 2021.

⁴ Lucia Lacika (Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti - ÚSVROS), interview, 13. október 2021.

⁵ ÚSVROS, Otvárame tvorbu nového Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2022–2024 a hľadáme ďalších partnerov z občianskej spoločnosti (29. október 2021), <https://bit.ly/3F8MFxx>.

⁶ Čáčová, e-mail.

3.2. Prehľad výsledkov Slovenska v priebehu implementácie akčného plánu

Kľúč:

Zelená farba = Spĺňa štandard.

Žltá farba = Prebieha (boli podniknuté kroky na splnenie tohto štandardu, ale štandard ešte nie je splnený).

Červená farba = Neexistuje dôkaz o konaní.

Spoločenstvo zainteresovaných aktérov	Počas tvorby akčného plánu	Počas implementácie akčného plánu
1a. Zriadenie Spoločenstva: Počas prípravy akčného plánu neexistovalo Spoločenstvo zainteresovaných aktérov. Existovali len rôzne pracovné skupiny, ktoré pracovali paralelne. Dňa 20. októbra 2021 Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len ÚSVROS) zorganizoval prvé zasadnutie spoločenstva¹, ktorého cieľom je zapojiť zástupcov štátnej správy a občianskej spoločnosti.	Zelená	Zelená
1b. Pravidelnosť: Dá sa očakávať, že frekvencia štvrt'ročných zasadnutí, požadovaná Iniciatívou pre otvorené vládnutie, bude dodržaná (prvé zasadnutie spoločenstva sa uskutočnilo 20. októbra 2021 a druhé 10. novembra 2021). ÚSVROS potvrdil ² , že zasadnutia spoločenstva sa budú konať častejšie pred prípravou nového akčného plánu, ale aj potom sa bude spoločenstvo stretávať minimálne raz za tri mesiace.	Žltá	Zelená
1c. Kolaboratívna tvorba mandátu: Právomoci, podmienky členstva a riadiaca štruktúra spoločenstva neboli vypracované. Mandát spoločenstva nie je jasný. Keďže sa však prvé zasadnutie spoločenstva konalo v októbri, bude potrebné sledovať, či budú tieto dokumenty vypracované v nasledujúcich mesiacoch.	Žltá	Žltá
1d. Verejná dostupnosť mandátu: Keďže spoločenstvo v súčasnosti nemá jasný mandát, nie je v tomto smere čo zverejňovať. Nie je k dispozícii žiadny časový plán ani žiadne iné podrobnosti spresňujúce dlhodobý spôsob fungovania spoločenstva.	Žltá	Červená
2a. Mnohostrannosť: Prvého zasadnutia spoločenstva sa zúčastnili zástupcovia verejnej správy a občianskej spoločnosti. Keďže však išlo len o prvé stretnutie, bude potrebné sledovať, či sa toto zloženie zachová počas celej tvorby a implementácie akčného plánu.	Žltá	Zelená
2b. Parita: Počas implementácie akčného plánu bolo v niektorých pracovných skupinách viac zástupcov občianskej spoločnosti ako zástupcov štátnej správy. Iné skupiny, napríklad implementačná pracovná skupina, pozostávali výlučne zo zástupcov štátnej správy. V novozriadenom spoločenstve sú prítomní zástupcovia verejnej správy aj občianskej spoločnosti.	Žltá	Zelená

2c. Transparentný výber: Na účasť v spoločenstve neexistuje žiadne formálne výberové konanie. Zástupcovia občianskej spoločnosti, ktorí majú záujem, sa môžu slobodne pripojiť. ÚSVROS nedávno zverejnil výzvu na prijatie nových členov organizácií občianskej spoločnosti do spoločenstva. ³ Výberové kritériá sú základné a neobmedzujú účasť. Patria k nim aspoň minimálne skúsenosti so štátnou správou, záujem o témy otvoreného vládnutia a možnosť zúčastniť sa stretnutí spoločenstva (dve hodiny mesačne).	Žltá	Zelená
2d. Vysokopostavení predstavitelia vlády: V pracovných skupinách neboli zastúpení vysokopostavení politickí predstavitelia s rozhodovacími právomocami. Nie sú zastúpení ani v novom spoločenstve. Napriek tomu sa zúčastňujú na niektorých národných podujatiach Iniciatívy pre otvorené vládnutie, organizovaných ÚSVROS. Napríklad, ministerka spravodlivosti Mária Kolíková sa zúčastnila na diskusii počas Týždňa otvoreného vládnutia. ⁴	Červená	Žltá
3a. Otvorenosť: Pracovné skupiny a Spoločenstvo zainteresovaných aktérov sú otvorené pripomienkam k akčnému plánu zo strany občianskej spoločnosti a ďalších aktérov, ktorí nie sú ich členmi.	Zelená	Zelená
3b. Participácia na diaľku: ÚSVROS je otvorený spolupráci a participácii na diaľku a snaží sa reagovať na potreby rôznych zainteresovaných aktérov. Informácie o možnostiach spolupráce a participácii na diaľku však nie sú proaktívne verejne dostupné.	Zelená	Zelená
3c. Zápisnice: ÚSVROS proaktívne komunikuje a podáva správy o svojich rozhodnutiach, aktivitách a výsledkoch širšiemu okruhu zástupcov štátnej správy a občianskej spoločnosti. Zverejňuje tiež zápisnice zo zasadnutí niektorých pracovných skupín. Tieto však nie sú zverejňované pravidelne a systematicky. Je tiež dôležité poznamenať, že niektoré pracovné skupiny nie sú koordinované ÚSVROS. Zápisnica z prvého zasadnutia Spoločenstva zainteresovaných aktérov, ktoré sa konalo 20. októbra 2021, však tiež nie je verejne dostupná.	Žltá	Žltá

Zelená farba = Spĺňa štandard.

Žltá farba = Prebieha (boli podniknuté kroky na splnenie tohto štandardu, ale štandard ešte nie je splnený).

Červená farba = Neexistuje dôkaz o konaní.

Implementácia akčného plánu	
4a. Transparentnosť procesov: ÚSVROS zverejňuje všetky informácie týkajúce sa Iniciatívy pre otvorené vládnutie na svojej webstránke, ⁵ sociálnych sietí ⁶ a aktualizuje stav záväzkov na Trello. ⁷ Webstránka ÚSVROS obsahuje aj samostatnú časť venovanú iniciatíve. ⁸ ÚSVROS tiež zverejňuje sebahodnotiace správy. Poslednou zverejnenou sebahodnotiacou správou je Záverečná hodnotiacia správa akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR na roky 2017 - 2019. ⁹	Zelená
4b. Komunikačné kanály: Hoci webstránka ÚSVROS a jeho Trello kanály neumožňujú návštevníkom komentovať zverejnený obsah, ÚSVROS umožňuje priamu e-mailovú komunikáciu so zainteresovanými aktérmi s cieľom reagovať na otázky k procesom akčného plánu.	Zelená
4c. Zapojenie občianskej spoločnosti: Občianska spoločnosť má viacero príležitostí na diskusiu o implementácii akčného plánu. ÚSVROS zorganizoval niekoľko podujatí pre občiansku spoločnosť, ktoré sa venovali rôznym témam akčného plánu. ¹⁰	Zelená
4d. Spolupráca s Nezávislým hodnotiacim mechanizmom: ÚSVROS zdieľa odkaz na správu Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu s ústrednými orgánmi štátnej správy ¹¹ a zverejňuje ju aj na svojej webstránke s cieľom povzbudiť rôznych aktérov, aby poslali svoje komentáre počas pripomienkového konania. ¹²	Zelená
4e. Zapojenie Spoločenstva zainteresovaných aktérov: Keďže prvé zasadnutie Spoločenstva zainteresovaných aktérov sa uskutočnilo len nedávno, zatiaľ nie je možné zistiť, či spoločenstvo diskutuje o tom, ako zlepšiť implementáciu akčných plánov a monitoruje ich. Miera zapájania občianskej spoločnosti pri implementácii záväzkov bola medzi rezortmi rozdielna.	Žltá
4f. Spoločenstvo zainteresovaných aktérov a sebahodnotiacia správa: Ako bolo uvedené v bode vyššie, keďže prvé zasadnutie spoločenstva sa uskutočnilo len nedávno, zatiaľ nie je možné zistiť, či sa spoločenstvo zaoberá sebahodnotiacou správou. Okrem toho ÚSVROS ešte nezverejnil sebahodnotiacu správu k akčnému plánu SR Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2019 - 2021. Posledná nedávno zverejnená sebahodnotiacia správa je Záverečná hodnotiacia správa akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR na roky 2017 - 2019. Občianska spoločnosť a verejnosť mali možnosť poskytnúť spätnú väzbu k jej návrhu. ¹³	Zelená
4g. Repozitár: ÚSVROS zdokumentoval, zhromaždil a zverejnil archív na oficiálnej webstránke Iniciatívy pre otvorené vládnutie v súlade s usmerneniami Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu. ¹⁴	Zelená

¹ Lucia Lacika (Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti - ÚSVROS), e-mail, 25. október 2021.

² Lucia Lacika (ÚSVROS), interview, 13. október 2021.

³ ÚSVROS, Otvárame tvorbu nového Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2022–2024 a hľadáme ďalších partnerov z občianskej spoločnosti (29. október 2021), <https://bit.ly/3F8MFxx>.

⁴ ÚSVROS, Stav právneho štátu na Slovensku (YouTube, 24. september 2020), <https://www.youtube.com/watch?v=8rG45Db4eFo>.

⁵ Oficiálna webstránka ÚSVROS: <https://www.minv.sk/?ros>.

⁶ Oficiálna Facebook stránka ÚSVROS (<https://www.facebook.com/SplnomocnenecROS>) a YouTube kanál (https://www.youtube.com/channel/UCvc9yQ_9nA3OFk-ZZHx-1A/).

⁷ Trello profil ÚSVROS: <https://bit.ly/2Yj69gG>.

⁸ Oficiálna webstránka ÚSVROS, sekcia venovaná Iniciatíve pre otvorené vládnutie: https://www.minv.sk/?ros_ogp.

⁹ ÚSVROS, Záverečná Hodnotiaca Správa Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na roky 2017 – 2019 (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3jDcgGr>.

¹⁰ Pozri ÚSVROS, Týždeň otvoreného vládnutia 2020 (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3BJNjz7>; ÚSVROS, Týždeň otvoreného vládnutia 2021, (navštívené v januári 2022), <https://bit.ly/3AGOdhb>; a Ministerstvo vnútra SR, Slovenská republika si pripomína desiate výročie členstva v medzinárodnej Iniciatíve pre otvorené vládnutie (19. október 2021), <https://bit.ly/3GVbbn9>.

¹¹ Lucia Lacika (ÚSVROS), e-mail, 25. október 2021.

¹² ÚSVROS, Nezávislá hodnotiaca správa k tvorbe akčného plánu na roky 2020-2021 otvorená pre spätnú väzbu (30. september 2020), <https://bit.ly/3iOntDq>.

¹³ ÚSVROS, Záverečná Hodnotiaca Správa Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na roky 2017 – 2019.

¹⁴ Nezávislý hodnotiaci mechanizmus, Usmernenia pre online úložiská, <https://www.opengovpartnership.org/documents/irm-guidance-for-online-repositories/> (1. marec 2020).

IV. Metodika a zdroje

Autormi správ Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu sú výskumníci z každej členskej krajiny Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Všetky správy Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu prechádzajú procesom kontroly kvality, ktorý má zabezpečiť najvyššie štandardy a due dilligence.

Medzinárodná expertná skupina (IEP) Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu dohliada na kontrolu kvality každej správy. Pozostáva z odborníkov a odborníčok v oblasti transparentnosti, občianskej participácie, politickej zodpovednosti a výskumných metód používaných v spoločenských vedách.

Členmi Medzinárodnej expertnej skupiny sú v súčasnosti nasledovní odborníci a odborníčky:

- César Cruz-Rubio
- Mary Francoli
- Brendan Halloran
- Jeff Lovitt
- Juanita Olaya

Tento proces posúdenia kvality vrátane postupu na zapracovanie prijatých pripomienok je podrobnejšie opísaný v III. časti Príručky postupov¹ Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu (Procedures Manual) a v slovenskej Správe o príprave a tvorbe akčného plánu na roky 2019-2021.

O Nezávislom hodnotiacom mechanizme

Cieľom **Iniciatívy pre otvorené vládnutie (OGP)** je povzbudiť členské štáty k prijímaniu konkrétnych záväzkov v oblasti transparentnosti, boja proti korupcii, podpory občianskej participácie a využívania nových technológií a inovácií pre lepšie spravovanie verejných vecí. Nezávislý hodnotiaci mechanizmus Iniciatívy hodnotí tvorbu a implementáciu akčných plánov s cieľom podporiť dialóg medzi rôznymi aktérmi a zlepšiť vyvodzovanie politickej zodpovednosti.

Mária Žuffová je politologička, ktorá sa zaoberá politikami transparentnosti.

¹ Iniciatíva pre otvorené vládnutie, IRM Procedures Manual“ (Príručka postupov Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu), V.3: <https://www.opengovpartnership.org/documents/irm-procedures-manual>.

Príloha č. I. Ukazovatele záväzkov

Ukazovatele a metodiku použité vo výskume Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu možno nájsť v jeho Príručke postupov (IRM Procedures Manual)¹. Kľúčové ukazovatele, ktoré mechanizmus hodnotí, sú zhrnuté nižšie:

- **Overiteľnosť:**
 - Záväzok nie je dostatočne konkrétny, aby sa dal overiť: Sú stanovené ciele a navrhované opatrenia podľa znenia záväzku nejasné a nekonkrétne, takže sa nedá overiť ich splnenie v následnom hodnotiacom procese?
 - Záväzok je dostatočne konkrétny na overenie: Sú stanovené ciele a navrhované opatrenia v znení záväzku dostatočne jasné a konkrétne, aby bolo možné objektívne overiť ich splnenie v následnom hodnotiacom procese?
- **Relevantnosť:** Tento ukazovateľ vyhodnocuje relevantnosť záväzku pre hodnoty Iniciatívy. Hlavnými otázkami na určenie relevantnosti záväzku na základe dôkladného prečítania jeho znenia, tak ako je uvedené v akčnom pláne, sú:
 - Prístup k informáciám: Poskytne vláda verejnosti viac informácií alebo zlepší kvalitu zverejňovaných informácií?
 - Účasť verejnosti: Vytvorí vláda nové alebo zlepší existujúce príležitosti umožňujúce verejnosti ovplyvňovať rozhodnutia alebo tvorbu politík?
 - Politická zodpovednosť: Vytvorí vláda pre verejnosť nové alebo zlepší existujúce príležitosti požadovať od verejných činiteľov väčšiu zodpovednosť za ich činnosť?
- **Možný dosah:** Tento ukazovateľ vyhodnocuje *možný dosah* záväzku, ak by bol plne implementovaný. Znenie záväzku, tak ako je uvedené v akčnom pláne, výskumníčke pomôže:
 - identifikovať spoločenský, ekonomický, politický alebo environmentálny problém;
 - určiť stav na začiatku akčného plánu pred jeho realizáciou; a
 - zhodnotiť, do akej miery by záväzok, ak by bol splnený, ovplyvnil výsledky a vyriešil problém.
- **Miera dokončenia:** Tento ukazovateľ slúži na vyhodnotenie implementácie a pokroku dosiahnutého pri plnení záväzkov. Vyhodnocuje sa na konci cyklu akčného plánu v *Implementačnej správe Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu*.
- **Prispel záväzok k otvorenému vládnutiu?:** Tento ukazovateľ sa pokúša prejsť od merania výstupov k hodnoteniu toho, ako sa každodenná prax v orgánoch verejnej správy zmenila v oblastiach relevantných pre hodnoty Iniciatívy v dôsledku implementácie záväzku. Vyhodnocuje sa na konci cyklu akčného plánu v *Implementačnej správe Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu*.

Aký je záväzok zameraný na výsledky?

Záväzok zameraný na výsledky má väčší potenciál byť ambiciózny a implementovaný. Takýto záväzok jasne popisuje:

1. **Problém:** Čo je ekonomický, spoločenský, politický alebo environmentálny problém, ktorý sa záväzok snaží riešiť? Namiesto opisu administratívneho problému alebo nástroja treba byť konkrétny. (Napríklad: Formulácia „nesprávne prerozdelenie sociálneho zabezpečenia“ je užitočnejšia ako skonštatovanie „chýba webová stránka“.)
2. **Aktuálny stav:** Aký je stav konkrétnej politiky na začiatku akčného plánu pred jeho realizáciou? (Napríklad: „V súčasnosti nie je spracovaných 26 % sťažností na korupciu v súdnictve.“)

3. **Zmena:** Namiesto uvedenia priebežných výstupov je užitočnejšie pýtať sa, aká zmena správania sa očakáva od implementácie záväzku. (Napríklad: „Zdvojnásobenie miery odpovedí na infožiadosti“ je ambicióznejší cieľ ako „zverejnenie pravidiel, ako má odpoveď vyzerat.“).

Výnimočné záväzky označené hviezdíčkou

Záväzok označený hviezdíčkou (☆) predstavuje opatrenie, ktoré si zasluhuje detailnejšie vysvetlenie, keďže je mimoriadne zaujímavé pre publikum a užitočné pre snahu umiestniť sa na špičke členských krajín Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Aby sa záväzok považoval za výnimočný a bol označený hviezdíčkou, musí spĺňať tieto kritériá:

- Záväzok by mal byť v Správe o príprave a tvorbe akčného plánu vyhodnotený ako **overiteľný, relevantný** pre hodnoty Iniciatívy pre otvorené vládnutie a mal mať **významný možný dosah**.
- Záväzok musí byť v Správe o implementácii záväzku vyhodnotený ako **výrazne dokončený** alebo **dokončený**.

Tento ukazovateľ sa vyhodnocuje na konci cyklu akčného plánu v *Implementačnej správe Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu*.

¹ Iniciatíva pre otvorené vládnutie, IRM Procedures Manual“ (Príručka postupov Nezávislého hodnotiaceho mechanizmu), <https://www.opengovpartnership.org/documents/irm-procedures-manual> (16. september 2017).